

Stanovení alantoinu, ukazatele oxidačního stresu, pomocí LC/MS

VITATOX 2020

Michal Kopčil
Univerzita Pardubice

Antioxidační ochrana lidského těla

Reaktivní formy kyslíku ROS

- Volné radikály – $\cdot\text{OH}$; $\text{ROO}\cdot$; $\text{O}_2^{\cdot-}$
- Neradikálové formy - H_2O_2 ; HClO

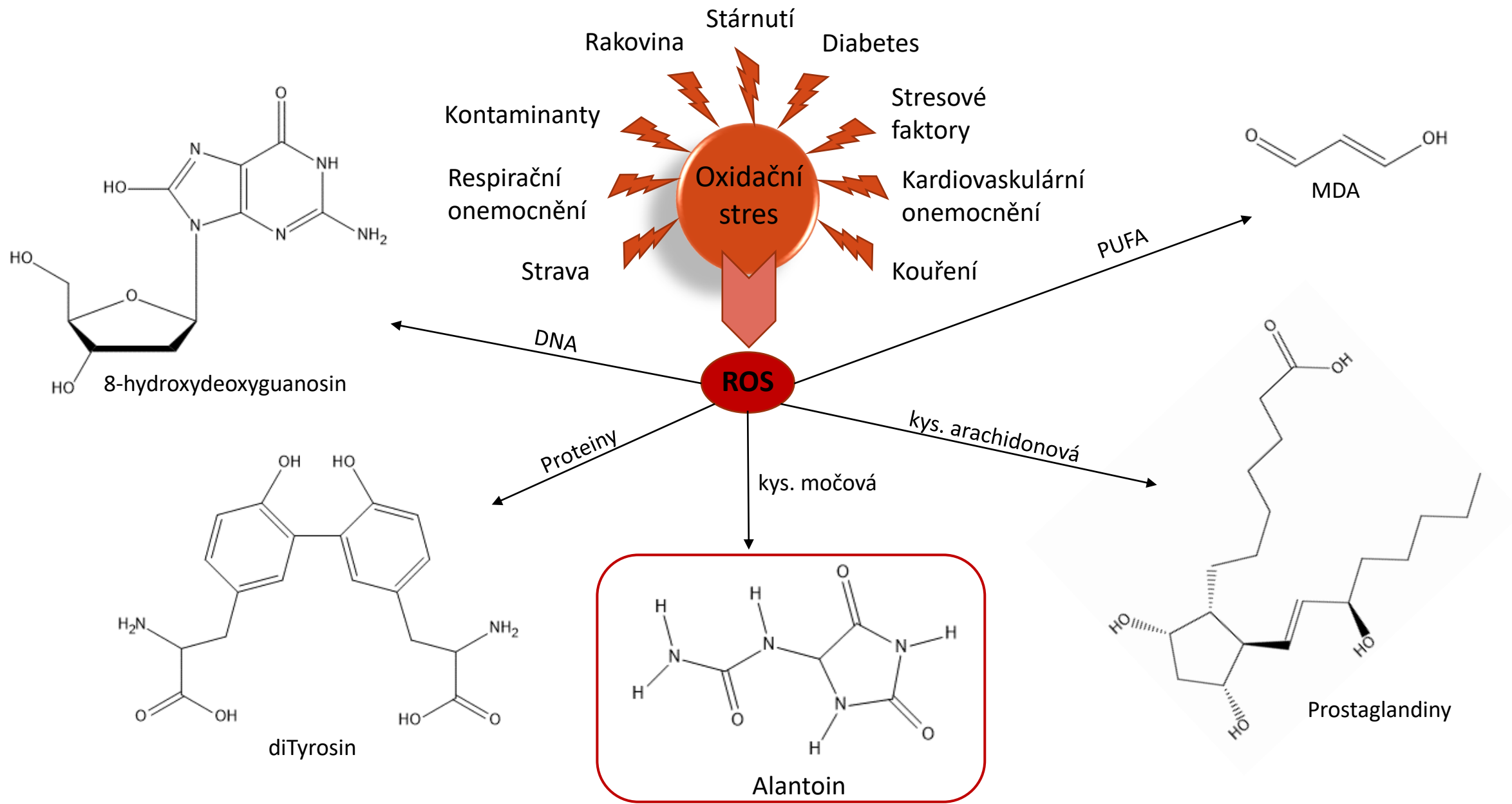
Prospěšnost

X

Škodlivost

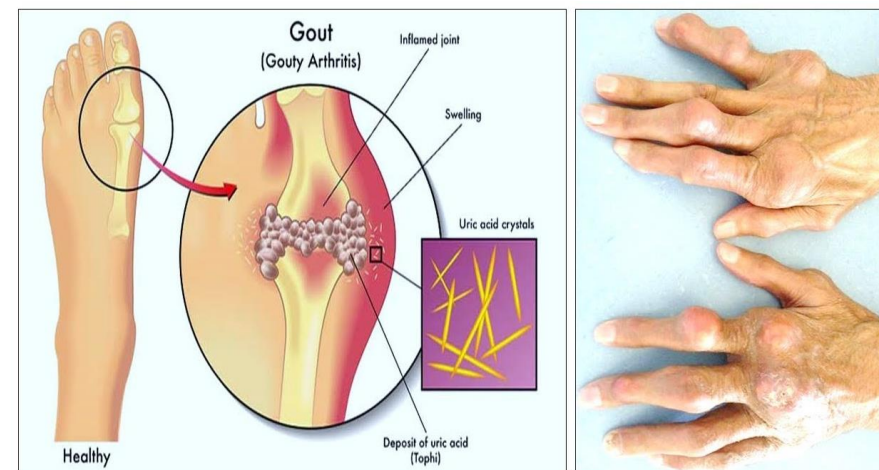
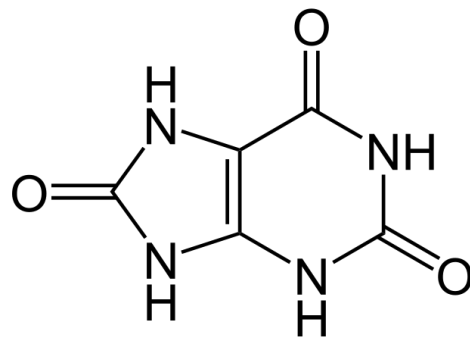
Antioxidační ochrana

- Enzymy:
  - Superoxiddismutáza
  - Glutathionperoxidáza
  - Kataláza
- Endogenní antioxidanty:
  - Vysokomolekulární:
transferin, feritin, haptoglobin
  - Nízkomolekulární:
kyselina močová, askorbát,
koenzym Q, tokoferol, bilirubin

Kyselina močová

- Referenční hodnoty:
  - Muži 200 – 420 $\mu\text{mol/L}$
  - Ženy 140 – 360 $\mu\text{mol/L}$
- Konečný produkt metabolismu purinů u lidí
- Hlavní antioxidant plazmy
- Chronická hyperurikémie
  - dna, hypertenze, onemocnění ledvin

Alantoin

- Referenční hodnoty: do 2 $\mu\text{mol/L}$
- Produkt oxidace kys. močové a konečný produkt metabolismu purinů
- Marker oxidačního stresu
- Terapeutické účinky
  - Zklidnění kožního podráždění
  - Stimulace růstu zdravé tkáně
  - Produkty na regeneraci pokožky

Stanovení alantoinu

Původní metoda

- Velký objem vzorku (300 μ L)
- Složitá příprava vzorku
  - Precipitace
  - SPE extrakce
  - Převedení na alantoát
  - Derivatizace DNPH
- LC
  - Gradientová eluce (C18) 45 min
  - UV detekce
- Pouze alantoin

Nová metoda

- Menší objem vzorku a jednodušší odběr
- Jednodušší příprava vzorku
- Rychlejší metoda
- Simultánní stanovení kyseliny močové a alantoinu

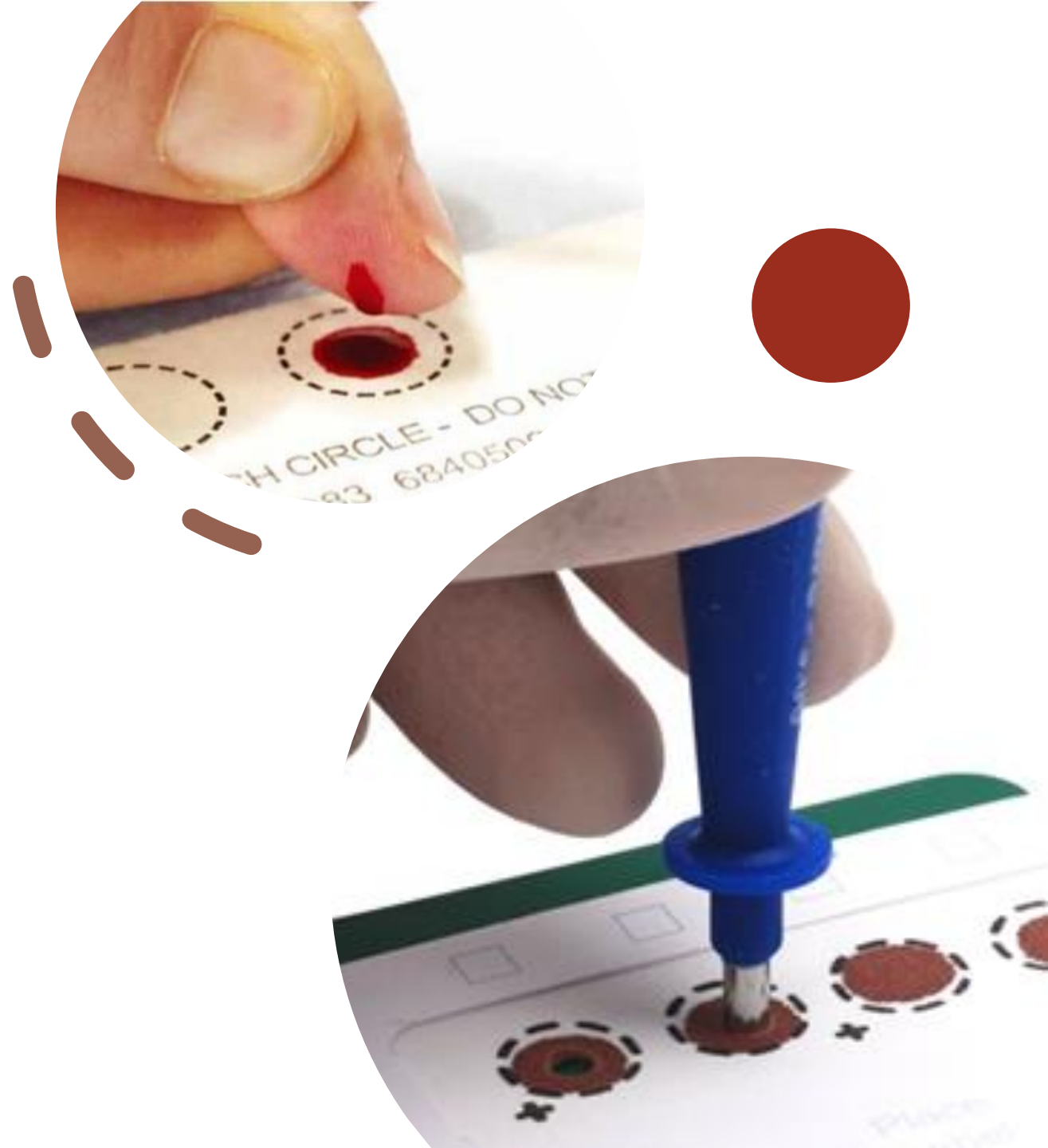
Stanovení kyseliny močové

- Rutinní stanovení v biochem. laboratořích
  - urikázová metoda
  - sérum před plazmou – EDTA, citrát, oxalát inhibují urikázu
  - interference redukujících látek: glukosa, bilirubin, kys. askorbová
- Správnější a citlivější metody
  - LC s UV nebo MS detekcí
  - GC-MS s isotopovým zředováním

Technika suché kapky

- 10 až 30 μL biologického materiálu (plná krev, plasma, sérum, moč, sliny, mateřské mléko)
- Aplikátorem nebo přímo do předdefinovaných kruhů
- Schnutí alespoň 3 hodiny
- Vyražení terčíku
(6 mm v průměru $\sim$ 10 μL krve)

Suchá kapka krve

Výhody

- Rychlý a neinvazivní odběr vzorku
- Zjednodušený odběr vzorku, transport a uskladnění
- Homogenní matrice
- Zvýšení stability
- Možnost automatizace

Nevýhody

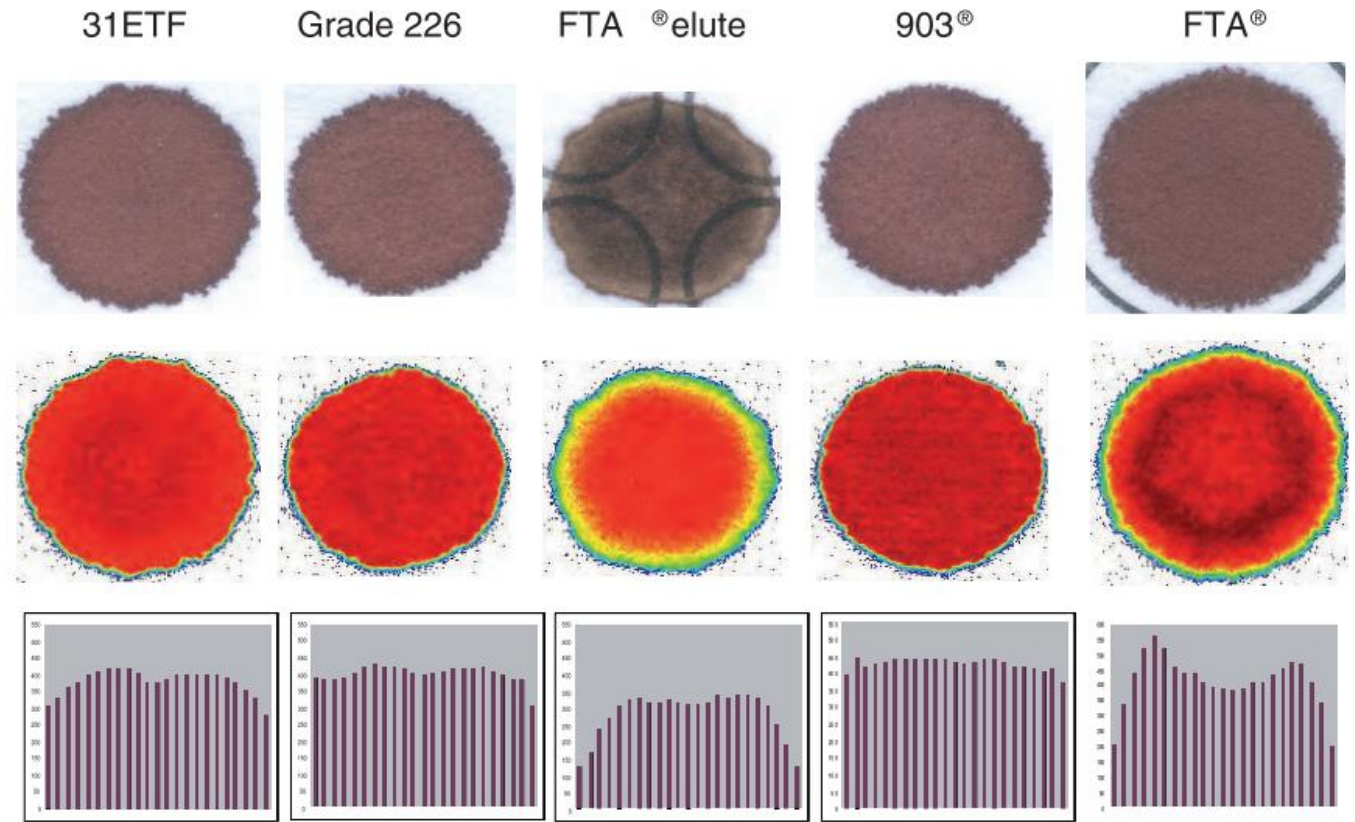
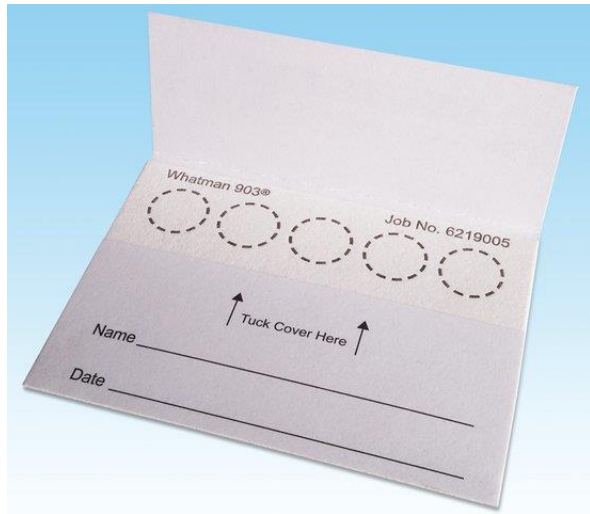
- Nízká koncentrace analytu
- Velmi malý objem vzorku
- Limitovaný počet opakování analýzy

Whatman 903

- Plná krev
- Novorozenecký screening

Ren X. Bioanalysis. 2010, 2: 1469-1475.

Whatman FTA

- Plná krev nebo homogenát
- Nukleové kyseliny
  - Lýze buňky, denaturace proteinů, ochrana nukleových kyselin před oxidací a UV zářením

Problémy

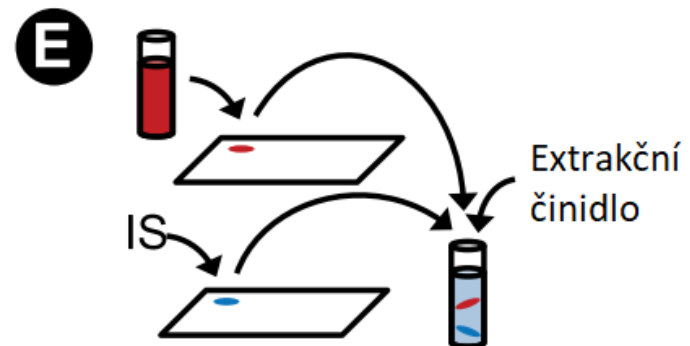
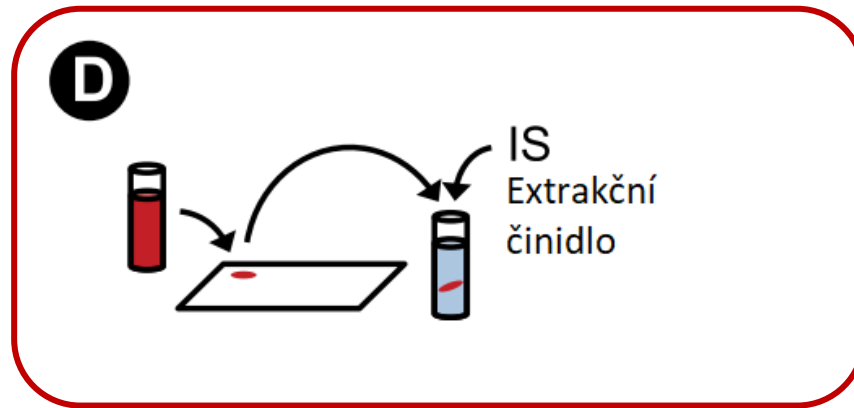
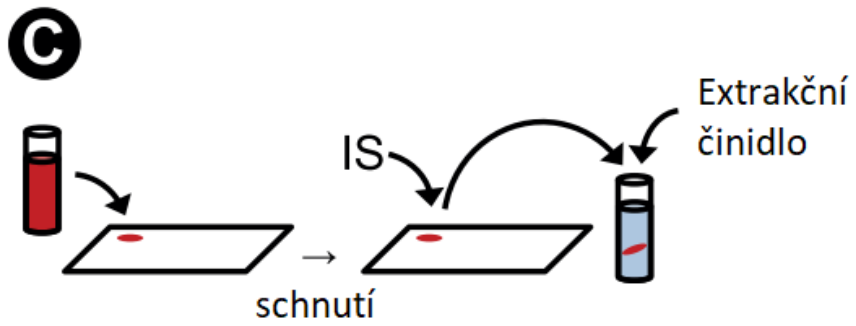
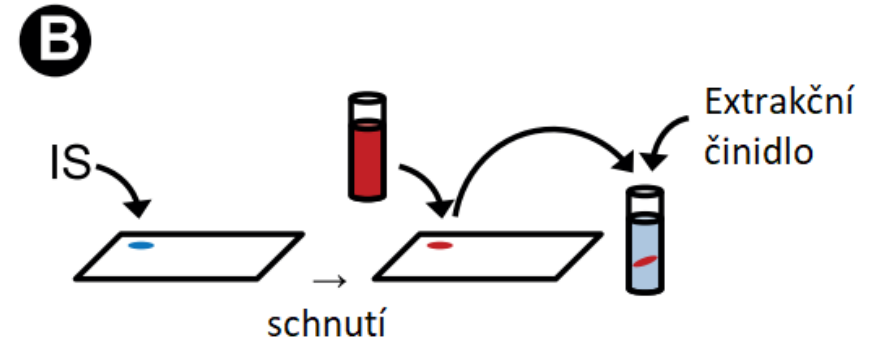
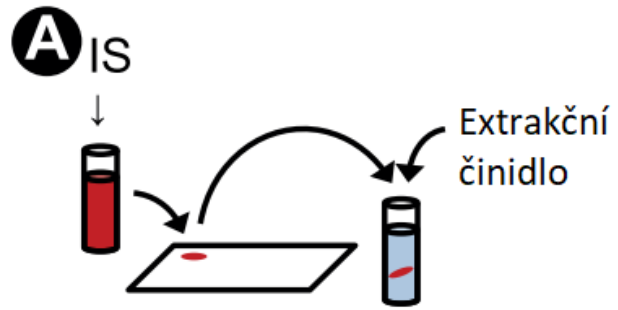
Malý objem vzorku

Malá rozpustnost KM

Polarita analytů

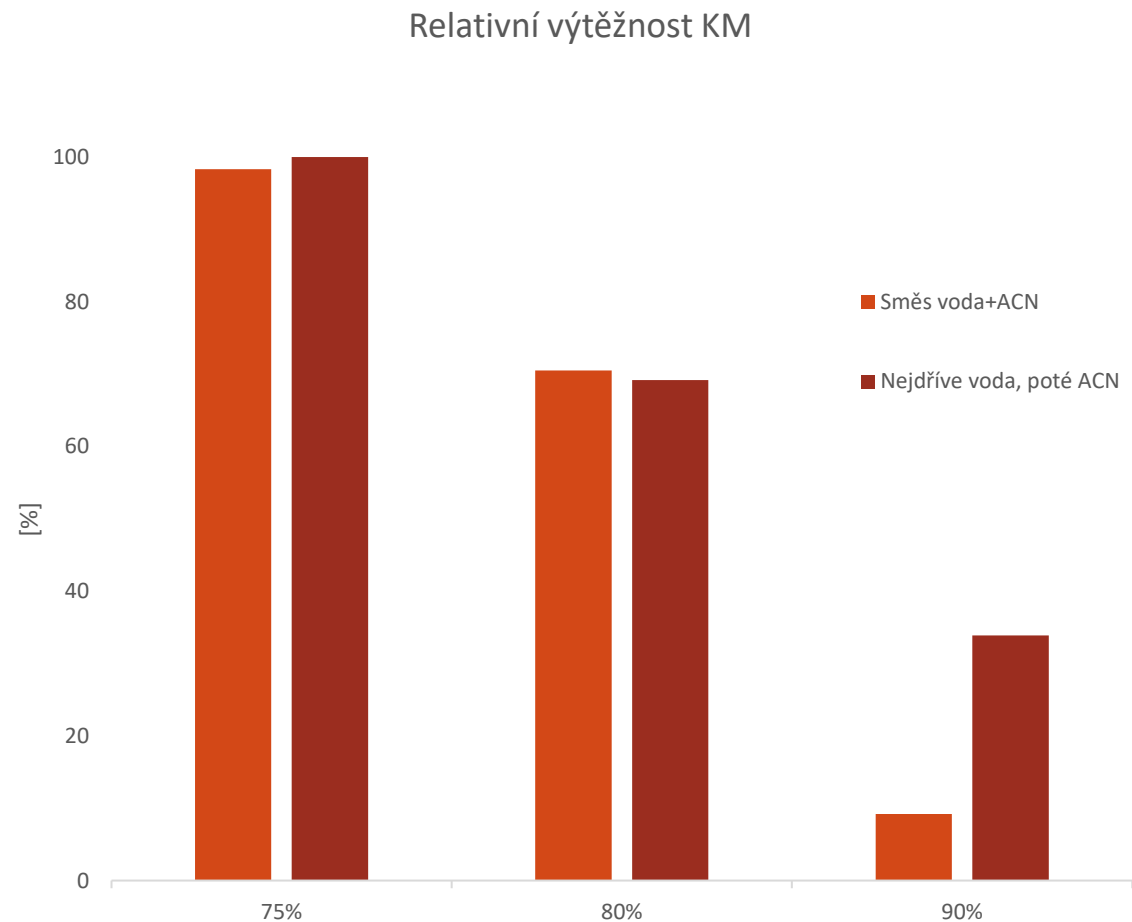
ISTD

Extrakce

Příprava vzorku

- Vyražení terčíku + ISTD
- Extrakce
  - směs vody a ACN
- Ultrazvuk
- LC-MS

Kapalinová chromatografie

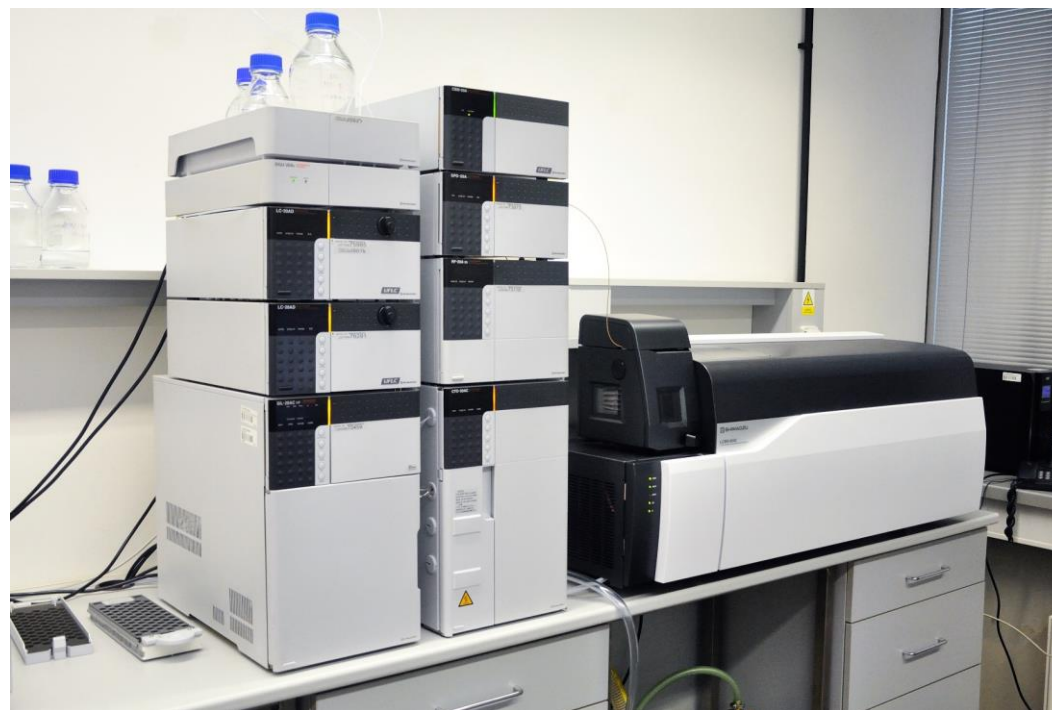
LC-20 (Shimadzu)

- Kolona: Discovery HS-F5 (Supelco)
3 μm , 2,1 x 150 mm, 37°C
- Isokratická eluce:
10% ACN ve vodě + 0,1% FA
- Průtok: 0,2 ml/min
- Délka analýzy: 3 min

Hmotnostní spektrometrie

LCMS 8045 (Shimadzu)

- Negativní mód
- ESI (-3000V, 300°C)

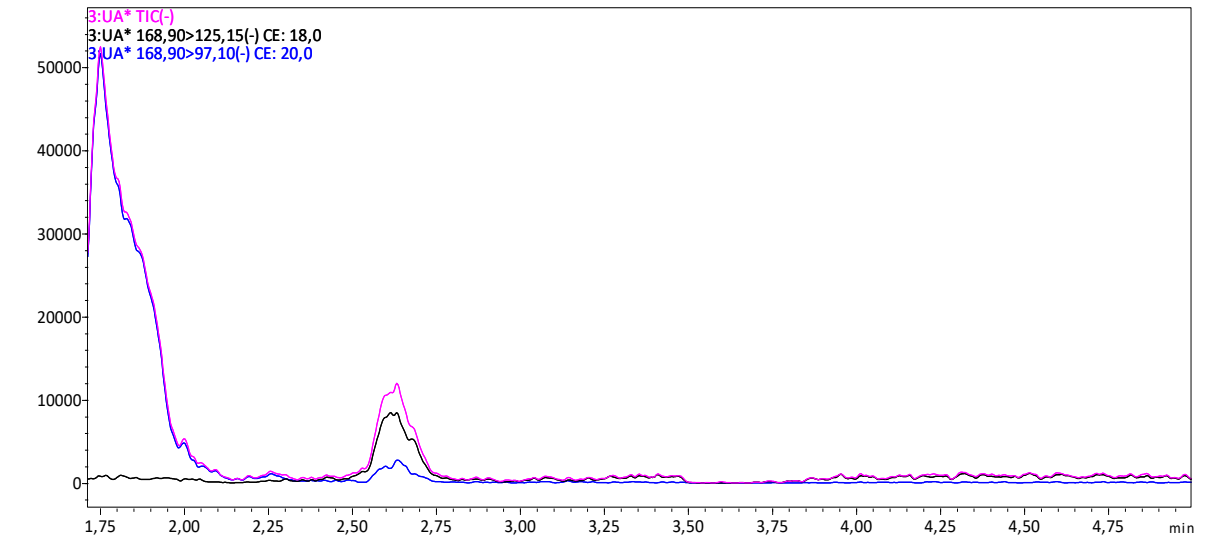
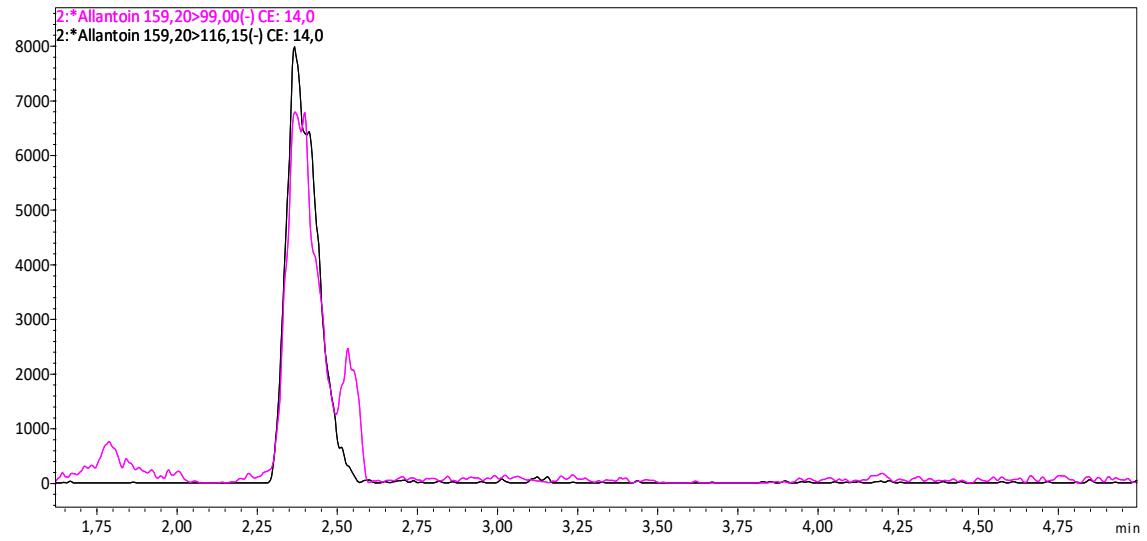
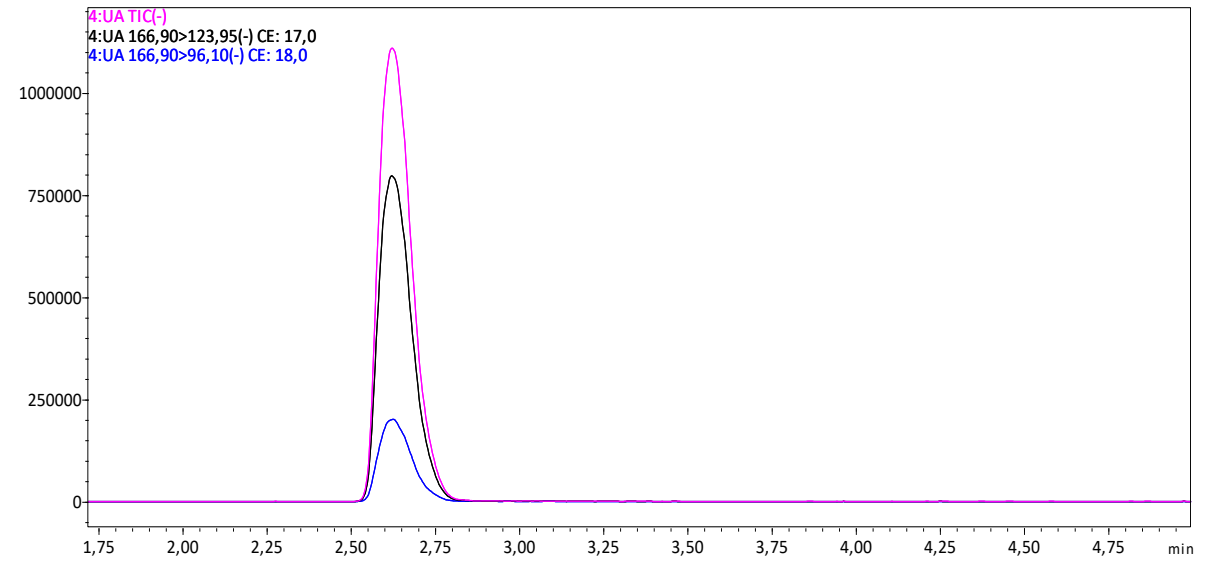
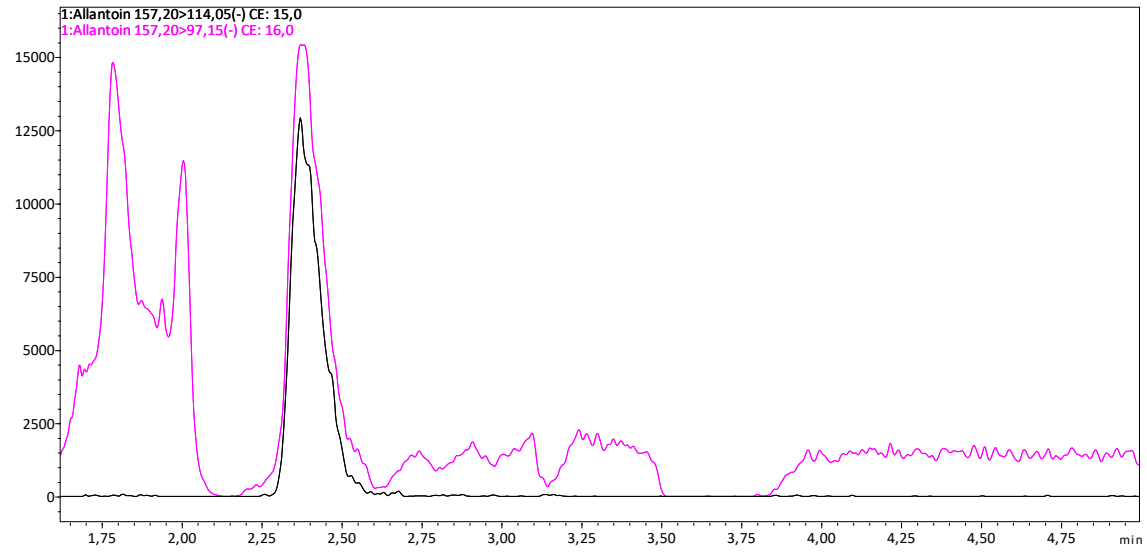

Hmotnostní spektrometrie

- Optimalizace MRM přechodů pomocí standardů

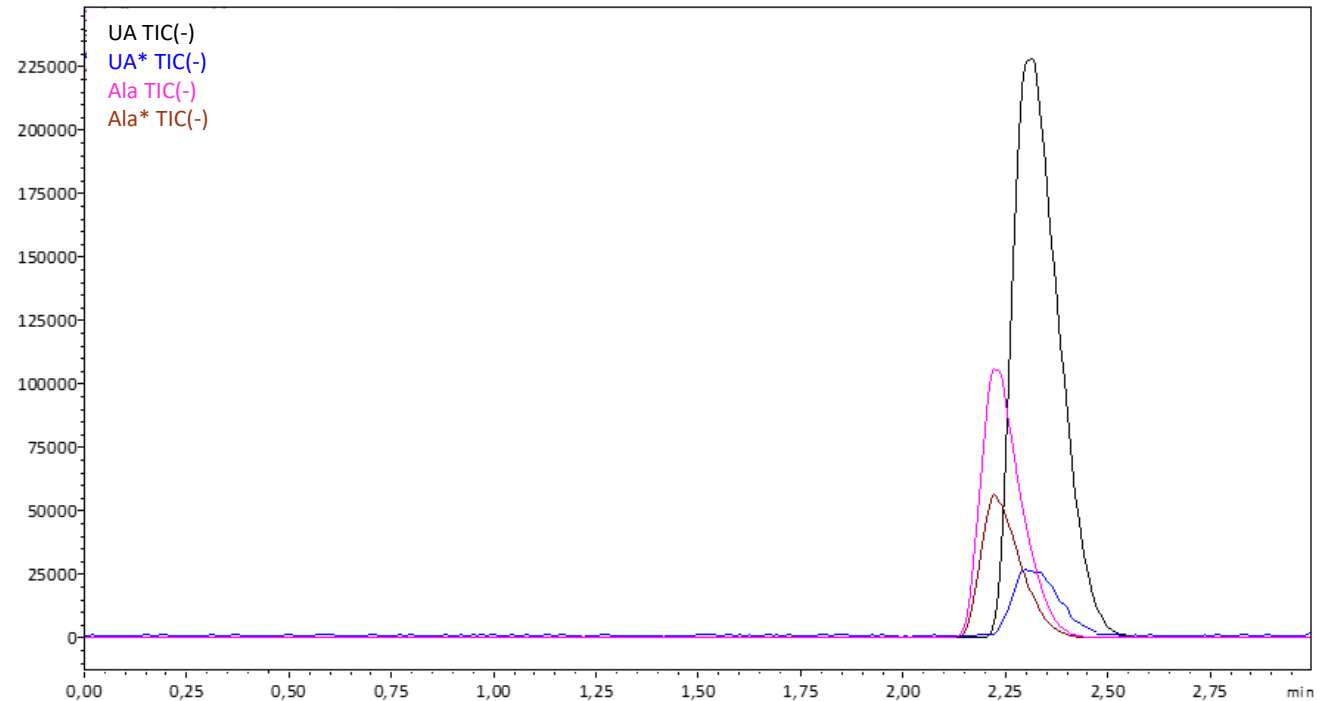
Analyt	Prekurzor [m/z]	Produkt [m/z]	Kolizní energie [V]
Alantoin	157	114	15
		97,1	16
Alantoin* (IS)	159,2	116	14
		99	14
Kys. močová	166,9	123,9	17
		96,1	18
Kys. močová* (IS)	168,9	125,1	18
		97,1	20

Problém u reálného vzorku – interference matrice

Optimalizace LC

- Test 2 různých kolon
  - **Discovery HS-F5**
  - Ascentis C18
- Test různých průtoků
  - 0,25; **0,20**; 0,15 ml/min
- Optimalizace mobilní fáze
(pH, druh rozpouštědla)
  - Tvar píků, S/N
  - Lineární odezva
  - Reprodukovatelnost

Cíle do budoucna

- Validace metody
- Porovnání výsledků s jinou nezávislou metodou
- Aplikace metody na klinické studie

Děkuji za
pozornost!